

Crna Gora
Opština Žabljak
-Predsjednik-
Broj: 01-018/21-1050
Žabljak, 20.04. 2021. godine

ANALIZA REZULTATA ANKETE PRIVREDNOG SEKTORA O RAZVOJU PRIVREDE, UČEŠĆU PRIVREDNOG SEKTORA U DONOŠENJU ODLUKA NA LOKALNOM NIVOU I SARADNJI PRIVREDNOG SEKTORA SA LOKALNOM UPRAVOM OPŠTINE ŽABLJAK

Uvod

Opština Žabljak je u periodu od 25.02.2021. godine do 09.04.2021. godine sprovela anketu sa ciljem da se dođe do niza informacija od strane privrednog sektora. Ispitano je zadovoljstvo privatnog sektora sa saradnjom sa lokalnom upravom. Privrednici su bili anketirani i u dijelu oko zapošljavanja, tj njihove potrebe za radnim mjestima u narednom periodu, takođe su imali mogućnost da daju preporuke lokalnim vlastima vezano za kreiranje lokalne politike taksi i naknada, kao i kod izdavanja potrebne dokumentacije za gradnju. Dio ankete bio je posvećen i ispitivanju zadovoljstva privatnog sektora cijenama i kvalitetom komunalnih usluga i stanjem infrastrukture u opštini. Zbog situacije sa virusom COVID-19 prikupljanje je išlo teže, te je iz tog razloga proces anketiranja trajao duže nego što je bilo predviđeno.

Svrha ankete

Svrha ankete je da se dobiju informacije koje će pomoći Opštini Žabljak da na kvalitetniji način upravlja razvojem privatnog sektora i ekonomskim razvojem, te da provjeri zadovoljstvo

privrednog sektora uslugama opštinske administracije, kao i komunalnim uslugama, u cilju unapređenja javno- privatnog dijaloga u Opštini Žabljak.

Metodologija

U svrhu ove ankete pripremljena je anketa, koja je distribuirana na 43 adrese privatnog sektora, kojim su obuhvaćeni preduzetnici/privredna društva iz sektora ugostiteljstva, trgovine, kao i pružaoci usluga privatnog smještaja, anketom su obuhvaćeni i poljoprivrednici, sektor drvoprerade. Cilj je bio da se vrati najmanje 30 popunjenih anketa.

Uzorak

Anketa je rađena na uzorku od 34 predstavnika poslovnog sektora, koji su dostavili odgovore na upitnik, dok 6 anketa nije dostavljeno. Kao što je gore navedeno, očekivani minimalni statistički uzorak bio je 30 popunjenih upitnika, tako da se može smatrati da je anketa uspješno sprovedena.

Rezultati

Saradnja privatnog i javnog sektora

Na pitanje: "Da li ste ikada imali bilo kakve kontakte sa rukovodstvom Opštine"?, pozitivno je odgovorilo 19 ispitanika, dok je negativan odgovor dalo 15 ispitanika.

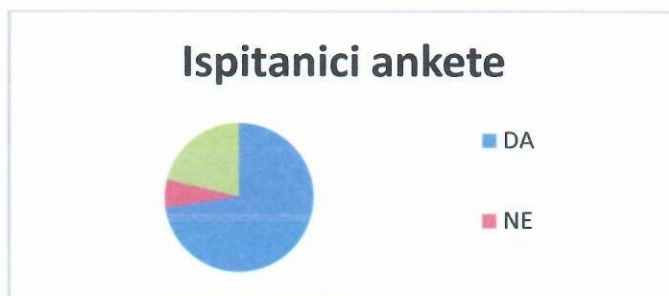
Najčešći kontakt je bio putem javnih rasprava, sastanaka Privrednog savjeta i neposredno telefonom.

Na pitanje da ocijene odnos javnog i privatnog sektora u poslednjih godinu dana ispitanici su dali odgovore koji su predstavljeni u sledećoj tabeli:

Ocjena 1-5	Broj privrednika koji je dao odgovor
1-Značajno pogoršan	3
2-Pogoršan	2
3-Ništa se nije promijenilo	5
4-Postoji napredak	14
5-Značajno poboljšanje	10

Ovaj rezultat nam govori da se u posljednjih godinu dana primjećuje napredak. Većina pozitivnih odgovora odnosila se na spremnost rukovodstva Opštine za saradnju. Pozitivna ocjena je bila i za rad Privrednog savjeta, te za mjere podrške Opštine. Neki od ispitanika koji su negativno odgovorili ili nijesu primijetili nikakve promjene, tvrde da postoji loša komunikacija između ova dva sektora, ali i da je pandemija korona virusa usloвила takvu situaciju.

Na pitanje „*Da li su neke od predloženih inicijativa poslovnog sektora, tokom 2020., pozitivno riješene*”? 24 ispitanika je odgovorilo sa „*Da*”, 3 ispitanika su imala negativan odgovor, a 7 anketiranih nije dalo odgovor.

Na pitanje „*Da li ste upoznati i kako ocjenjujete to što je Opština u 2020. godini, uplatila 48,000.00 eura (u dva navrata po 24,000.00 eura) preduzeću Komunalno i vodovod doo na ime podrške privredi, tačnije kako bi se privredni subjekti koji nijesu radili i čije je poslovanje bilo ugroženo zbog mjera za sprečavanje širenja COVID-a, za ukupno 6 mjeseci oslobodili plaćanja naknade za odvoz smeća (po dostavljenom zahtjevu privrednog subjekta)*”? 3 ispitanika nijesu dala odgovor da li su upoznati uz ocjenu jednog da je djelimično zadovoljan, 5 ih nije bilo upoznato od čega su 2 ocijenila da su veoma zadovoljni, 2 da nijesu zadovoljni, dok je 26 dalo pozitivan odgovor. Od 26 upoznatih ispitanika 16 ih je dalo ocjenu „*veoma zadovoljan*”, 7 je djelimično zadovoljnih, 1 nezadovoljan i 2 nijesu ocijenila datu mjeru podrške.

Opštinskom mjerom oslobađanja privrednih subjekata plaćanja: lokalne komunalne takse utvrđene po osnovu zauzimanja javne površine; lokalne naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog puta; naknade plaćanja članskog doprinosa turističkoj organizaciji za 6 mjeseci u 2020. godini 21 ispitanik je veoma zadovoljan, 9 djelimično, dok ih je 4 nezadovoljno iz razloga što su izvršili uplate prije donošenja navedene mjere.

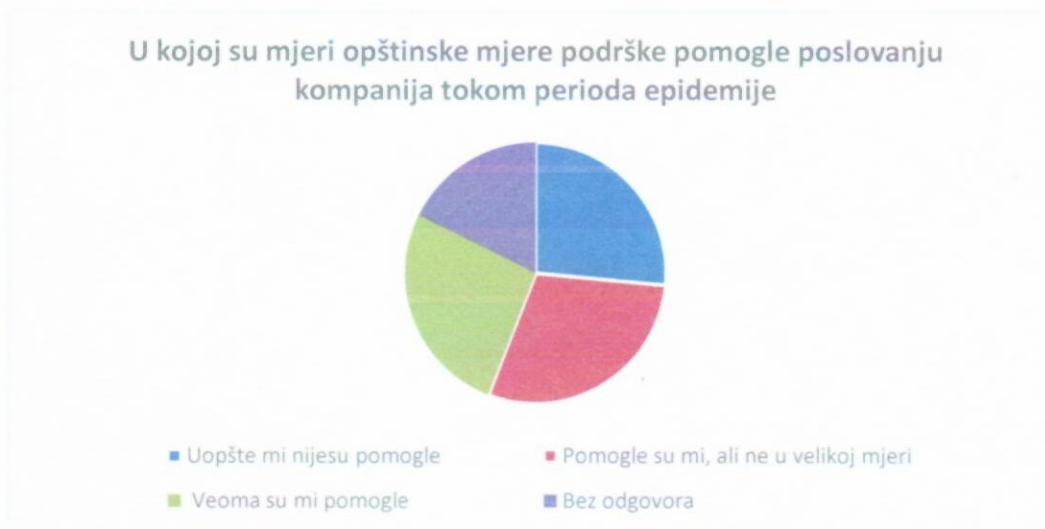
Pozitivno je ocijenjena i Opštinska odluka o odlaganju plaćanja prireza porezu na dohodak fizičkih lica na period od 3 mjeseca u dva navrata u 2020. godini i plaćanja poreza na nepokretnosti na način da druga rata za naplatu dospijeva do kraja 2020. godine, te je 21 ispitanik veoma zadovoljan, 5 nezadovoljno, a 8 ih je djelimično zadovoljno.

Na pitanje „*Da li ste upoznati sa mjerama podrške koje je donijela Opština Žabljak, u cilju sniženja cijena smještaja i ski pasa na skijalištu, a u cilju pospješivanja posjećenosti u toku*

zimске turističke sezone”? 4 ispitanika su negativno odgovorila, jedan nije dao odgovor, dok je 29 dalo pozitivan odgovor. Od ukupno 33 ispitanika, 2 nijesu zadovoljna, 4 je djelimično zadovoljno, 22 je veoma zadovoljno, dok 6 nije ocijenilo pomenutu mjeru.

Na pitanje „Da li ste generalno zadovoljni načinom na koji je Opština Žabljak pomogla privredu od početka epidemije COVID-19”? jedan ispitanik nije dao odgovor, 4 su odgovorila da nijesu zadovoljna, djelimično zadovoljnih je 14, a 15 ispitanika da dalo odgovor „veoma zadovoljan”

Odgovori na pitanje „U kojoj su mjeri opštinske mjere podrške pomogle poslovanju Vaše kompanije tokom perioda epidemije”? prikazani su u nastavku:

Predsjednik Opštine je 2019. godine formirao Privredni savjet Opštine Žabljak, koga čine predstavnici lokalne uprave i predstavnici privrednog sektora. Zadatak Savjeta je održavanje komunikacije između lokalne samouprave i privrednog sektora, kako bi se postigao veći stepen učešća privrednika u donošenju odluka na lokalnom nivou. Sa radom Savjeta upoznato je veoma dobro 15 ispitanika, od kojih 13 smatra da je ovo tijelo od svog osnivanja bilo od pomoći razvoju privrede Žabljaka, 1 smatra da nije, dok 1 nije dao odgovor. Sporadično upoznatih je 10 i njih 9 smatra da je Savjet bio od pomoći razvoju privrede Žabljaka, a 1 nije odgovorio. Da nijesu uopšte upoznati odgovorilo je 9 ispitanika od kojih 4 nijesu odgovorili da li je rad Savjeta doprinio razvoju privrede, a 5 ih smatra da nije uz najčešću sugestiju da je potrebno organizovati sastanak sa Predsjednikom Opštine i svih privrednika najmanje tri puta godišnje, što u 2020. godini nije bilo moguće zbog situacije sa COVID-om 19, ali su svi privrednici mogli koristiti praksu Dana otvorenih vrata, što je dobar dio i učinio. .

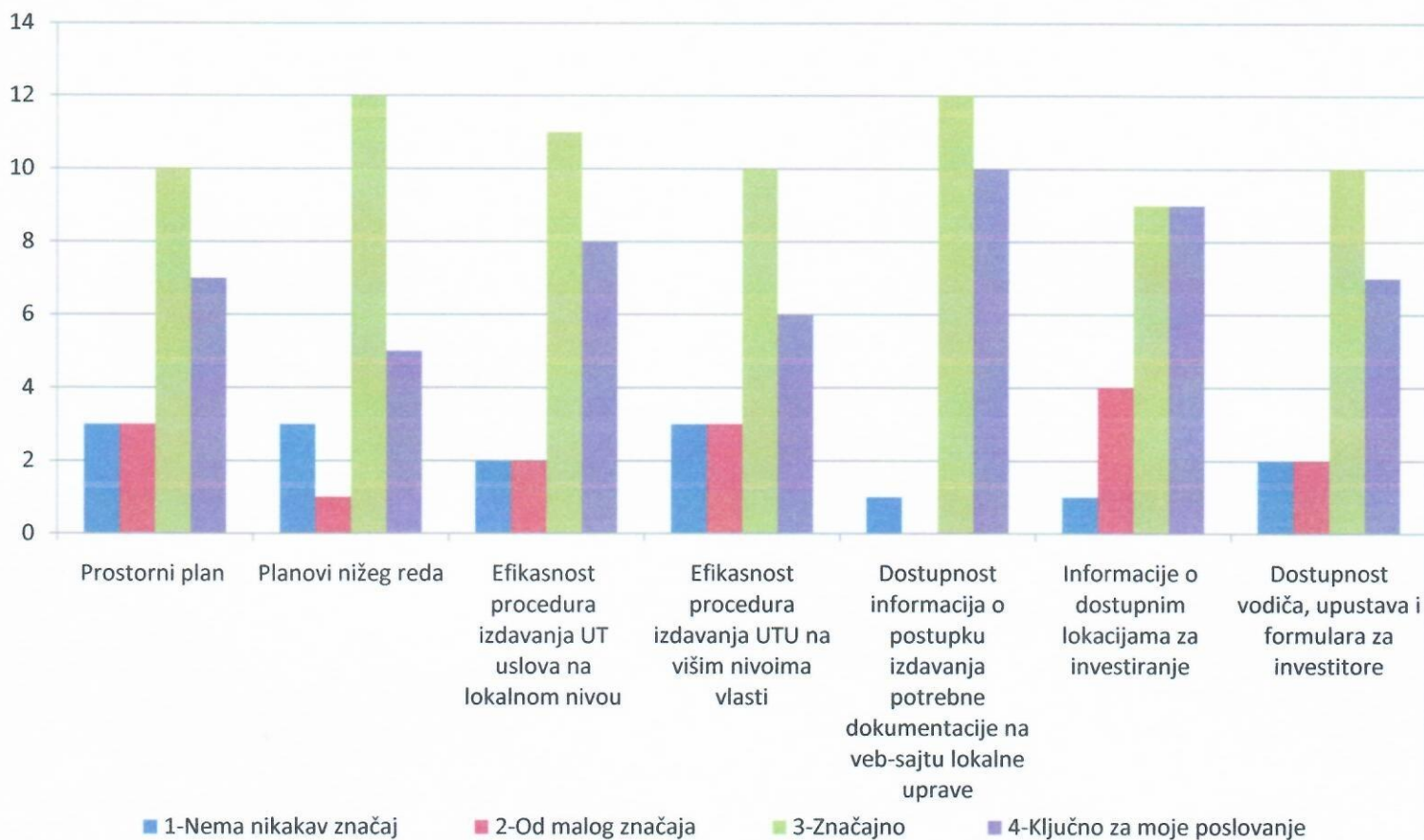
Sa činjenicom da je Opština Žabljak dobila međunarodni BFC sertifikat, pečat kvaliteta koji je prepoznat u međunarodnim okvirima kao pokazatelj efikasne lokalne administracije kao važna podrška povoljnom poslovnom okruženju, upoznato je 20 ispitanika, od kojih 18 smatra da dobijanje BFC sertifikata može pomoći daljem razvoju privrede Žabljaka, 2 nijesu dala odgovor; dok 14 ispitanika nije upoznato ali 9 od njih smatra da sertifikat može pomoći daljem razvoju privrede, 1 smatra da ne može, a 4 ih nije odgovorilo.

Efikasnost sistema za izdavanje urbanističko tehničkih uslova i informisanosti o potrebnoj dokumentaciji za gradnju

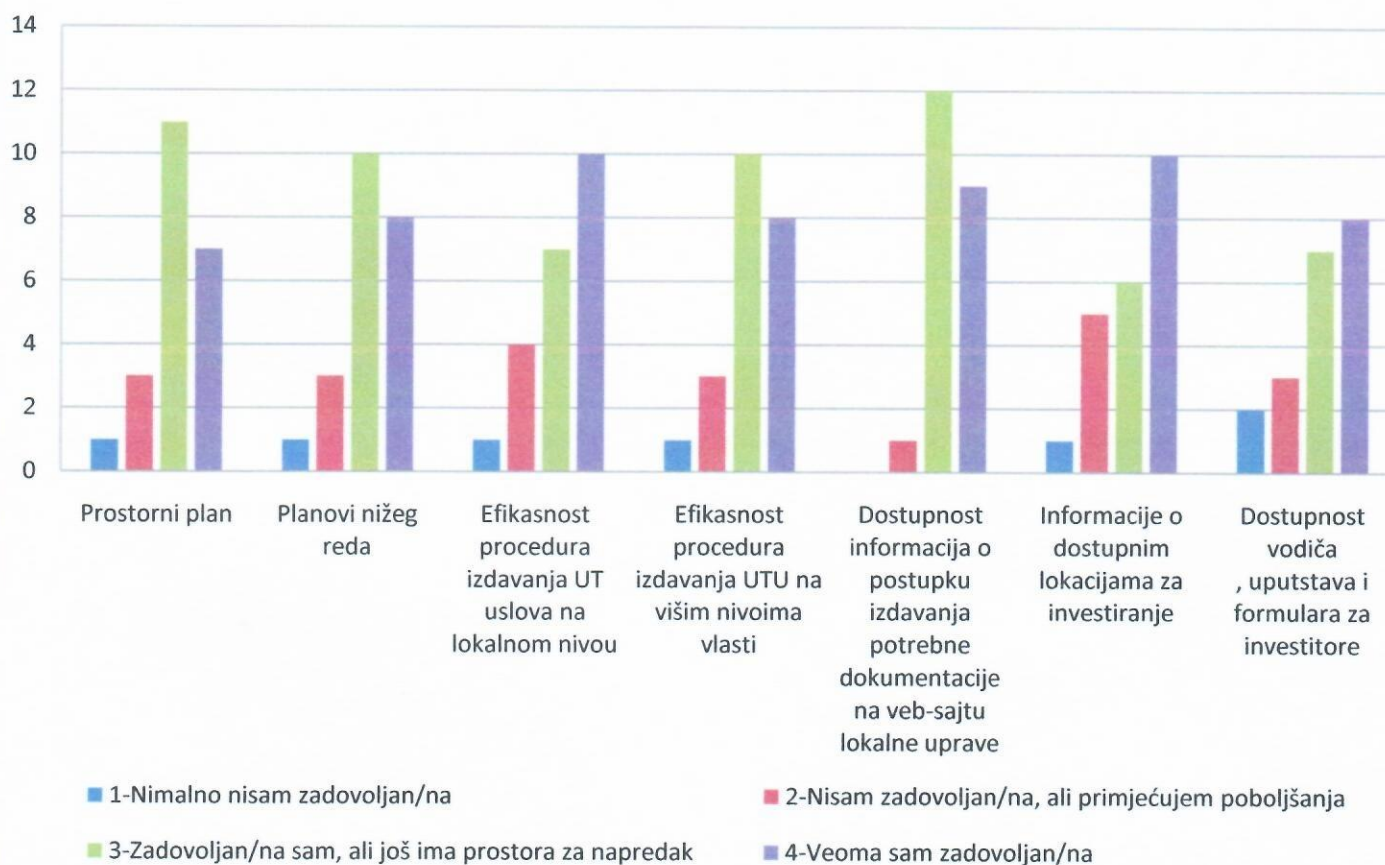
Na pitanje „*Da li ste u poslednjih godinu-dvije bavili gradnjom ili proširenjem Vaših poslovnih objekata*”? 1 ispitanik nije dao odgovor, 26 je odgovorilo negativno i 7 pozitivno. Saradnju sa sekretarijatom nadležnim za izdavanje potrebnih dozvola i dokumentacije, nije ocijenilo 23 ispitanika (ispitanici koji se nijesu bavili gradnjom ili proširenjem objekata), a od 11 dostavljenih odgovora- 2 nijesu zadovoljna, 4 su zadovoljna, a 5 ih je dalo ocjenu „*veoma zadovoljan*”. Shodno tome da se 26 ispitanika u poslednje dvije godine nije bavilo gradnjom ni proširenjem poslovnih objekata samo šest anketiranih privrednika dalo je odgovor na pitanje „*Koje su to eventualne prepreke na koje ste nailazili u postupku dobijanja potrebnih dozvola i dokumentacije*”? uz najčešće odgovore da nijesu imali prepreka, jedan ispitanik zamjera da su kancelarije neuslovne, te jedan da su službenici neažurni.

Odgovori na pitanje „*Kako biste ocijenili sledeće elemente iz oblasti urbanizam i izdavanje UT uslova*”? detaljno su prikazani u grafikonu ispod.

Značaj za moje poslovanje

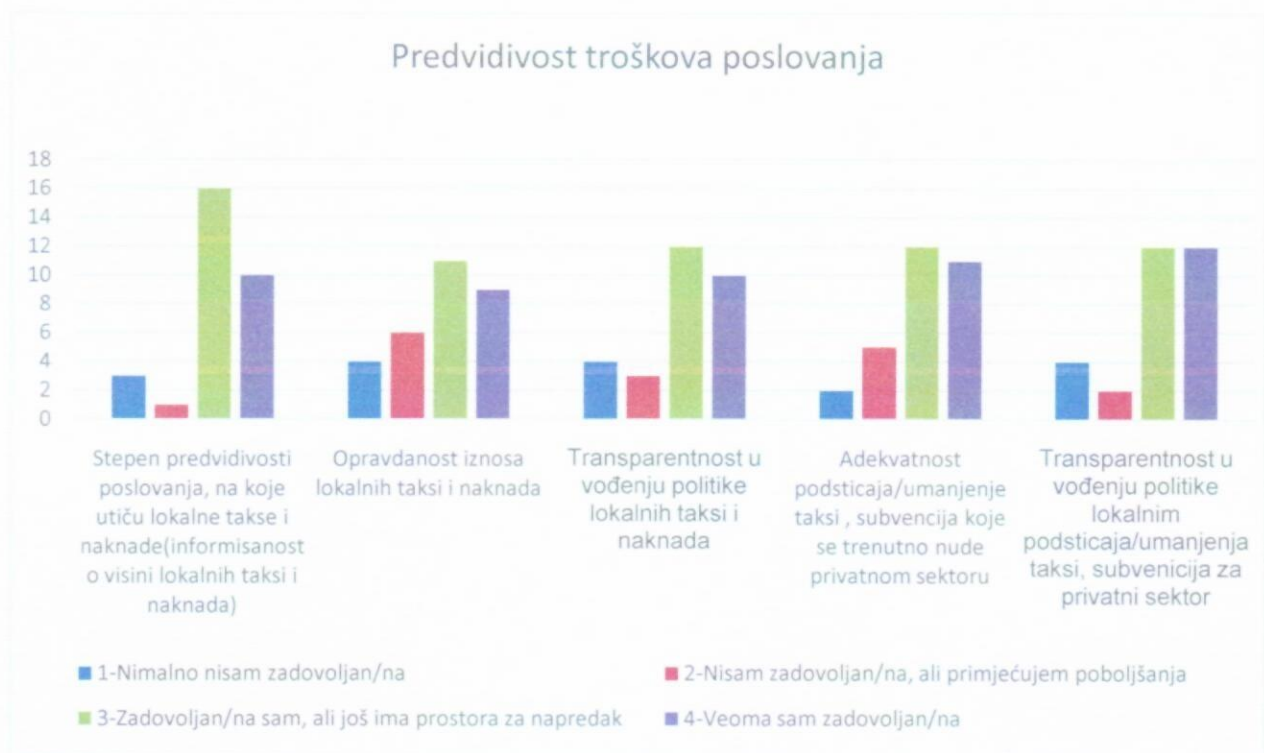
Kvalitet procedura/usluga

Više od 70% ispitanika koji su dali odgovor na pitanje „Kako biste ocijenili sledeće elemente iz oblasti urbanizam i izdavanje UT uslova”? smatra da su svi elementi od značaja za njihovo poslovanje. Što se tiče kvaliteta procedura/usluga ispitanici su najveće zadovoljstvo iskazali kod efikasnosti procedura izdavanja UT uslova na lokalnom nivou i informacijama o dostupnim lokacijama za investiranje, dok su na ostalim poljima zadovoljni ali smatraju da još ima prostora za napredak.

Predvidivost troškova poslovanja

Na pitanje da ocijene troškove poslovanja, i pojedine segmente istog privrednici su većinom odgovorili da su zadovoljni, ali da još ima prostora za napredovanje.

Glavna preporuka privrednika lokalnim vlastima odnosila se na smanjenje lokalnih taksi i naknada, te da se iste donose u skladu sa njihovim, kako kažu, realnim preporukama.

Sugerisali su na to da lokalna uprava ima više razumijevanja za preduzetnike na teritoriji opštine koji rade tokom cijele godine, da se ulaže u infrastrukturu, da lokalnu komunalnu taksu plaćaju preduzeća kao što su Elektoprivreda i Telekom.

Njihova preporuka se u pogledu kreiranja adekvatne politike odnosila na organizovanje sastanaka lokalne uprave i preduzetnika češće nego što je to bio slučaj u njihovom dosadašnjem poslovanju.

Podrška zapošljavanju i upravljanje ljudskim resursima

Na pitanje da li planiraju nova radna mjesta u narednih dvije godine, 20 ispitanika je odgovorilo potvrdno, 13 je imalo odgovor „Ne”, dok 1 nije imao odgovor na postavljeno pitanje.

Broj radnika koji planiraju da zaposle najčešće se u odgovorima kretao u rasponu od 3-9, dok će im najviše trebati profili radnika iz ugostiteljske struke- konobari, kuvari, šankeri, recepcioneri, te pravnici i ekonomisti.

Odgovor na pitanje „Da li trenutno tržište radne snage zadovoljava potrebe Vaše kompanije”? najčešće je bio pozitivan.

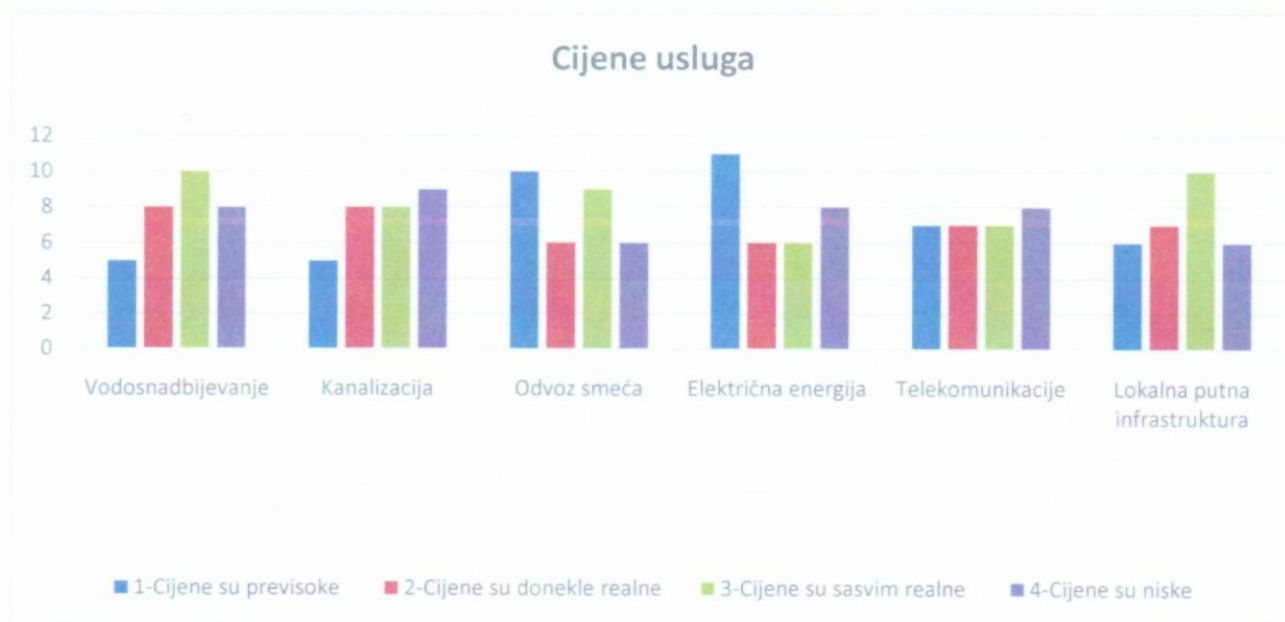
Kod 11 ispitanika koji su negativno odgovorili, kao razlog navode se nezainteresovanost ljudi za rad, nizak nivo kvalifikacija i nedostatak određenih radnih profila.

Na pitanje da ocijene trenutno angažovanje lokalne samouprave, na unapređenju radne snage i razvoja ljudskih resursa većina ispitanika nije imala mišljenje (ispitanici koji su se izjasnili da ne planiraju zapošljavanje novih radnika), a potom dominiraju odgovori da su veoma zadovoljni, te da je isto imalo velikog uticaja na održavanje/unapređenje njihovog poslovanja.

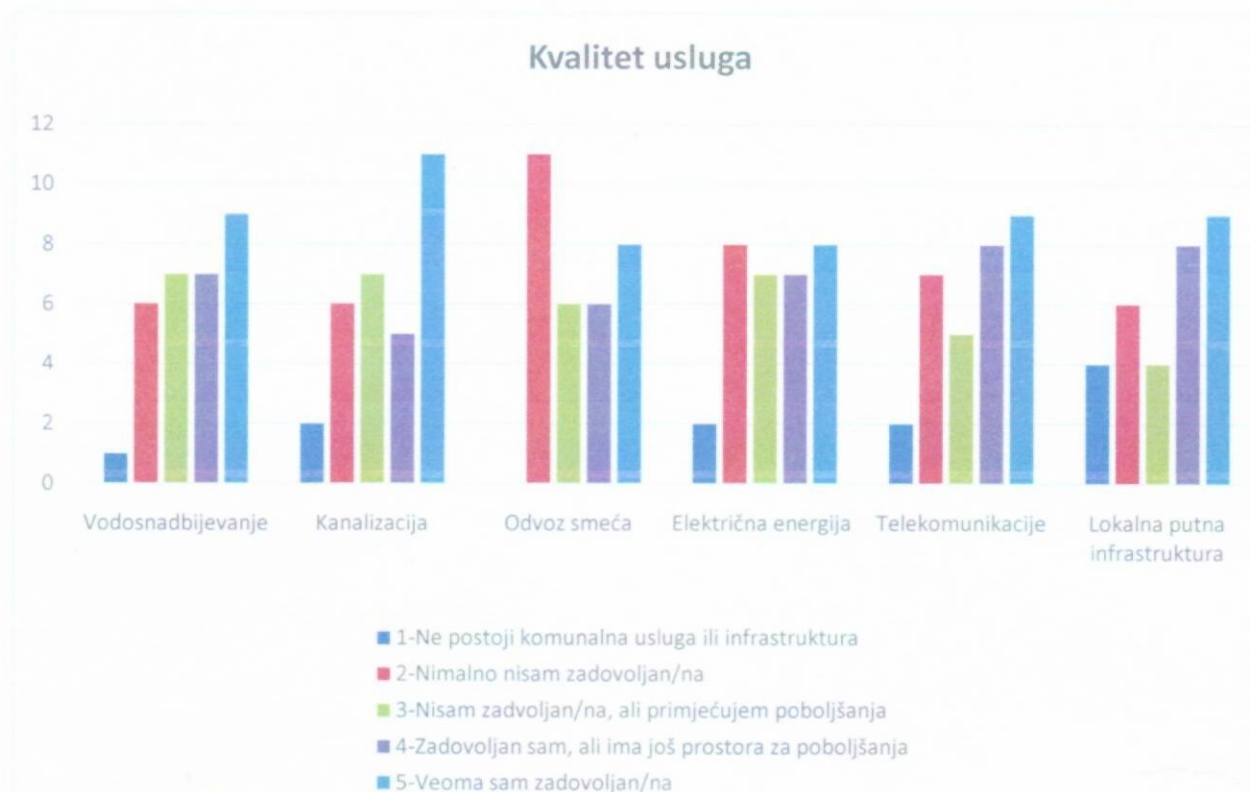
Kako Opština priprema plan obuka za nezaposlene, na pitanje koje bi obuke trebalo organizovati, kako bi se unaprijedio nivo znanja i vještina lica sa evidencije ZZZCG, 17 ispitanika nije dalo odgovor (većinom ispitanici koji ne planiraju da zapošljavaju radnike), dok su ostali mišljenja da je potrebno sprovesti obuke za strane jezike, te obuke iz oblasti IT i ugostiteljstva (konobare, kuvare, mesare, recepcionere, turističke vodiče). Manje od 50 % ispitanika je upoznato sa činjenicom da je Opština Žabljak u 2020. godini, u saradnji sa ZZZCG organizovala i finansirala obuku za engleski jezik za šest lica sa evidencije Biroa rada Žabljak, ali su veoma zadovoljni sa pomenutim.

Cijene i kvalitet komunalnih usluga

Poslednji krug pitanja u anketi se odnosio na kvalitet i cijenu komunalnih usluga, kao i na infrastrukturu u Opštini. Većina ispitanika se složila da su cijene većine usluga realne, ali su saglasni i u tome da su cijene električne energije, odvoza smeća i telekomunikacija previsoke kao i što možemo vidjeti u grafikonu ispod.

Za većinu ispitanika kvalitet komunalnih usluga je na zadovoljavajućem nivou, izuzev usluga odvoza smeća sa kojom su najmanje zadovoljni.

Na pitanje „Na koji način bi Opština mogla poboljšati dostupnost i kvalitet infrastrukture komunalnih usluga”? ispitanici su dali sledeće odgovore:

- Ulaganjem u infrastrukturu,
- Investiranjem u nove mašine za čišćenje snijega i odvoz smeća,
- Izgradnjom kanalizacione mreže,
- Modernizovanjem Javno komunalnog preduzeća ,
- Boljim održavanjem putne infrastrukture.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

1. SARADNJA JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA

- Raditi na poboljšanju odnosa Lokalne uprave i privrednika kroz:
Nastavak i kontinuitet u radu Privrednog savjeta,
Komunikaciju putem Dana otvorenih vrata,
Održavanje redovnih sastanaka sa predstavnicima privrednog sektora,
Održavanje pripremnih sastanaka pred turističke sezone,
Organizovanje javnih rasprava o svim bitnim pitanjima za privrednike,
Ažuriranje informacija na veb-stranici, koje se odnose na privredu Žabljaka.

2. EFIKASNOST SISTEMA ZA IZDAVANJE URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA I INFORMISANOST O POTREBNOJ DOKUMENTACIJI

- Nastaviti sa ažuriranjem informacija o postupku izdavanja potrebne dokumentacija
- Ažurirati informacije o dostupnim lokacijama za investiranje

3. PREDVIDIVOST TROŠKOVA POSLOVANJA

- Raditi na što većem uključivanju privrednog sektora prilikom donošenja odluka kojima se utvrđuju lokalne takse i naknade

4. PODRŠKA ZAPOŠLJAVANJU I UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

- Donijeti Plan obuka za nezaposlena lica za 2021. godinu
- Raditi na organizovanju i sprovođenju obuka za strane jezike, iz oblasti IT i ugostiteljstva

5. KVALITET I CIJENA KOMUNALNIH USLUGA

- Upoznati pružaoce usluga sa rezultatima ankete i tražiti povratnu informaciju u vezi usluga koje su lošije ocijenjene, sa predlozima za poboljšanje i planom unapređenja pružanja tih usluga,
- Razmotriti mogućnost izmjene odluke kojom se uređuje odvoz smeća
- Razmotriti mogućnost unapređenja mehanizacije preduzeća "Komunalno i vodovod" doo Žabljak.

PREDSJEDNIK
Veselin Vukićević

Veselin Vukićević